

Likovno izražanje ob računalniku

Using Computer at Art

Metka Žnidar

Srednja šola Jesenice
Ulica bratov Rupar 2, 4270 Jesenice
metka.znidar@gmail.com

Povzetek

Računalnik je postal nenadomestljiv tudi v šoli. Pri pouku umetnostne zgodovine in likovnega izražanja dijakom omogoči dostop do slikovnega gradiva. Boljša je predstavitev kontrastov in barv različnih umetniških del. Glede na primere, ki sem ji obdelala, lahko zaključim, da je uporaba računalnika pri razlagi umetnostno zgodovinskih obdobj priporočljiva in tudi rezultati glede razumevanja posameznih obdobj so boljši pri dijakih. Po predavanju so si dijaki in dijakinje različno predstavljali obdobje kubizma. Nekateri ga enačijo z ekspresionizmom. Po ponovnem ogledu slik pred risanjem ob uporabi računalnika so slike podobne slikam tega obdobja. Pri risbah, ki so jih delali dijaki brez računalnika, še bolj pride do izraza njihova domišljija, spomin in osebna izraznost. Dijaki srednje tehnične šole so po razlagi narisali grški tempelj vseh oblik. Ob dostopu do računalnika pa so narisali grški tempelj z tehnično natančnostjo. Ko so dijaki risali po opisu kip Avgusta in Palade Atene, so risbe v podrobnostih različne, z dostopom do računalnika, pa sta kipa resnična. Ko so dijaki po spominu risali Ostržka, so izkazali svojo izraznost, domišljijo in spomin. Ob uporabi interneta nas Ostržek spominja na junake Disneyjevih risank. Nekateri dijaki in dijakinje so preveč dobesedno prerisali dostopno sliko na računalniku, čeprav naj bi jim primeri služili le kot primer za njihovo lastno risbo ali sliko. So dijaki, ki so nadarjeni, vendar so z izdelkom zadovoljni le, če natančno prerišejo iz videnega na računalniku. Treba jih je spodbuditi, da vključijo svoje sposobnosti in domišljijo. Tukaj vidim slabost. Opažam, da nekateri dijaki v primeru, ko jim dam določeno temo ali motiv, ki ga morajo narisati, nekateri na skrivaj vzamejo v roke mobilne telefone in preko interneta iščejo motive in teme. Lažje jim je to, kot da bi se sami potrudili in premislili, kaj naj narišejo.

Ključne besede: likovno izražanje, umetnostna zgodovina, slikovno gradivo, domišljija, spomin, osebna izraznost, risba

Abstract

Computer has become a must at school. It helps students to get access to the materials they need. The presentation of contrasts and colours of different paintings is much better with the use of computer. From my experience I can recommend the use of computer because it students perform better. After lectures the students had different impressions of cubism, some mixed it with expressionism. After taking another look at the paintings with the help of computer, their paintings looked much more than those of cubism. When the students did thier drawing without using the computer first, their drawings included much more imagination, memory, and personal expression. After hearing the lecture the students of secondary technical school drew a Greek temple in many diefferent ways, but after using the computer their drawings were technically acczrate. When the statue of Augustus and Palada Atena were described to the studends, their drawins differed in details a lot. After using the computer, they were very real. After hearing the description of Pinocchio, students again used their imagination. After using the computer, their drawings were similar to Disney's characters. Some students copied too much the picture they saw on the computer although they should use it only as example for their own paintings. Some students are gifted, but they seem to be satisfied only if thei work is an accurate copy of the computer picture.. They need encouragement to include their imagination and skills.. This is one of the disadvantages of this method. I have noticed that some students after being given the theme secretly use their mobiles to find motives and themes. They find it more easily than trying to think and do the task by themselves.

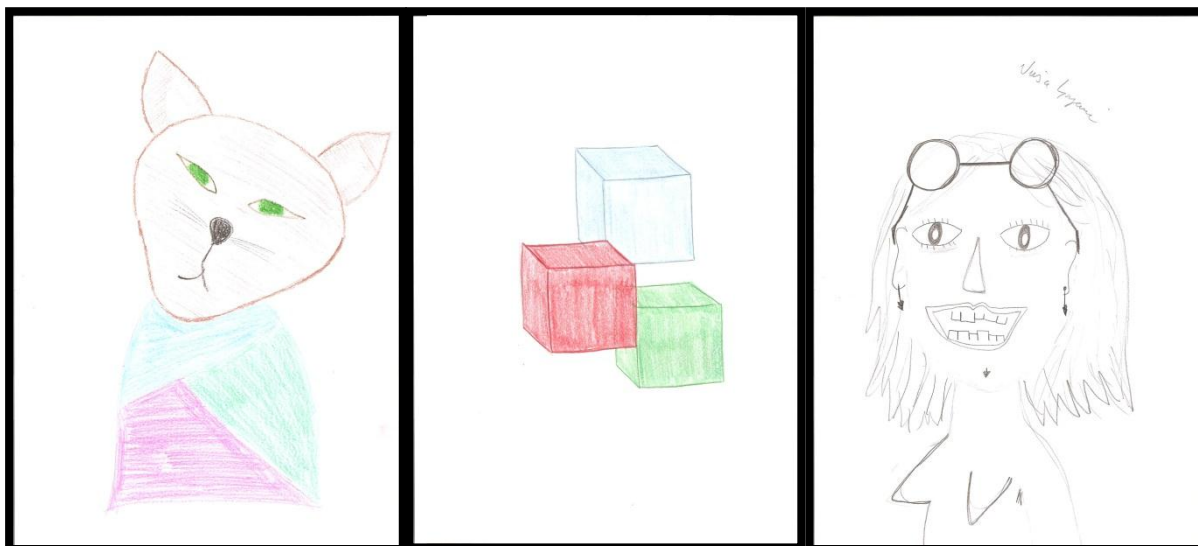
Keywords: art expression, history of art, image material, imagination, memory, personally expression, drawing

V prvem primeru, sem hotela spoznati, koliko si dijaki zapomnijo pri predavanju iz umetnostne zgodovine. Spoznavali smo umetnost 20. stoletja . Seveda smo si tekst in slike ogledali preko računalnika in diaproyektorja na platnu. Drugi dan so dijaki četrtega letnika srednje šole pri likovnem izražanju imeli nalogo narisati po predavanju prejšnjega dne kubistično sliko. Rezultati so bili zanimivi.

Prva slika ne spominja na kubizem , temveč na ekspresionistično sliko Franza Marca z naslovom Rumena krava, iz leta 1911, ki je predstavnik skupine slikarjev Modri jezdec. Zanimivo je, da si je večina dijakinj zapomnila ravno rumeno kravo.



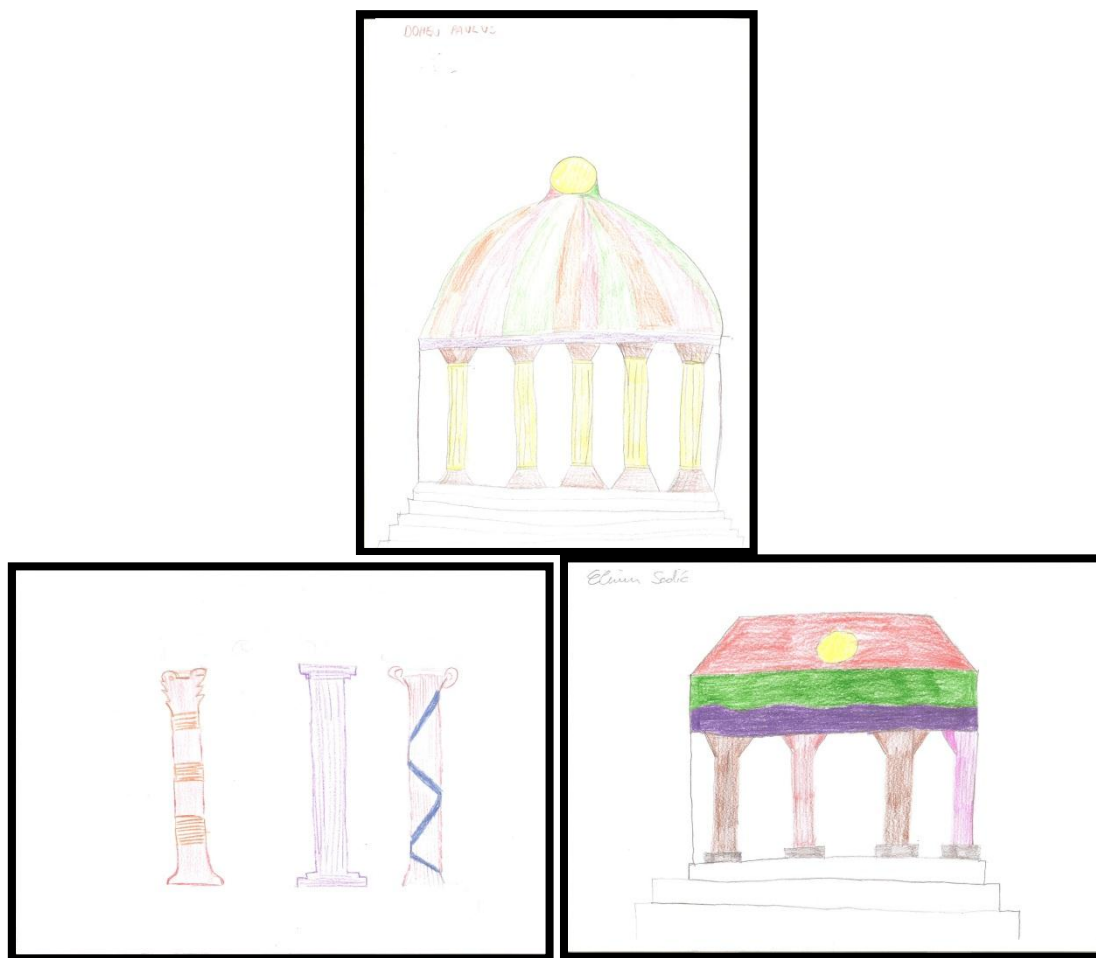
Nekaj dijakov si je zapomnilo iz predavanja osnovne značilnosti kubizma. Ta skuša istočasno prikazati notranjo zgradbo predmetov in stereometričnih oblik z vseh strani in predočiti dinamiko čistih oblikovnih sil. To so si tudi dijaki zapisali v zvezek. Primeri nam kažejo, da si vsak po svoje predstavlja to obdobje.



Naslednjo uro smo si še enkrat ogledali slike iz obdobja kubizma v programu » power point« , ki so bile pripravljene za predavanje. Dijaki so lahko na internetu sami poiskali ustrezne slike in na podlagi teh naredili tipično sliko , ki bi predstavljala obdobje kubizma. Nekaj primerov nam prikazujejo slike v nadaljevanju. Te so se vsekakor bolj približale slikam slikarjev iz obdobja kubizma kot so Georges Braque, Pablo Picasso, Carlo Carra, Robert Delaunay.



V drugem primeru sem dijakom srednje tehnične šole dala nalogo, naj narišejo grški tempelj. Poudarila sem, da je pri grškem templju nosilni element steber in da so stebri obarvani. Dijaki so večinoma pravilno narisali dorski, jonski in korintski steber. Na njihove oblike jih opozarjamo že pri pouku zgodovine. Templji so bili žal vseh oblik. Nekateri so spominjali na vrtno ute.



Ko pa dijaki imeli možnost uporabe računalnika, so se lotili slikanja templjev s tehnično natančnostjo.



V tretjem primeru so dijaki najprej risali po opisu Palado Ateno in Avgusta iz Primaporte.

Opis Palade Atene:

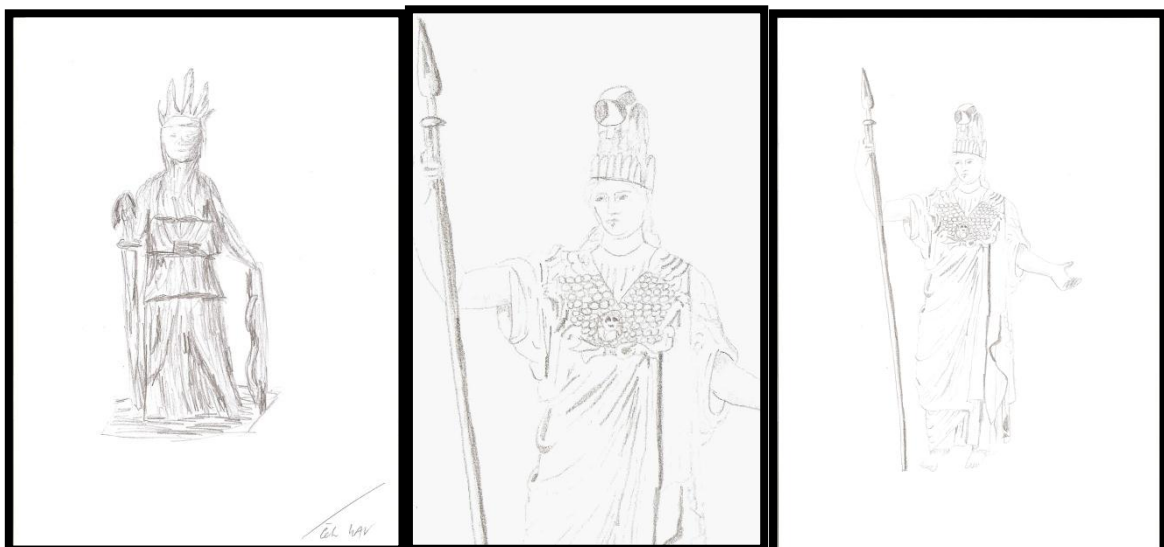
»Veliko grških kipov poznamo samo po opisu ali po rimskih kopijah, med drugim tudi slonokoščeni in zlati kip Atene iz Partenona, ki ga je opisal Pausanias, ko je med leti 170 in 180 potoval po Grčiji.

Kip Atene je narejen iz slonove kosti in zlata. Na sredini njene čelade je podoba sfinge in na vsaki strani čelade so grifoni v reliefu. Atenin kip je stoječ, s tuniko, ki sega do tal, in na njenih prsih je v slonovi kosti narejena Meduzina glava. V eni roki drži kip boginje Nike, velik 4 vatle, v drugi roki pa kopje; pri nogah leži ščit in v bližini kopja je kača. Na podstavku je relief Pandorinrga rojstva.«

Dijaki so po tem opisu narisali Atenin kip, ki ne spominja na grške kipe. Zanimive so čelade, ki spominjajo na čelade iz druge svetovne vojne.



Z dostopom dijakinj do računalnika se je kip približal resničnemu.



Opis kipa Avgusta:

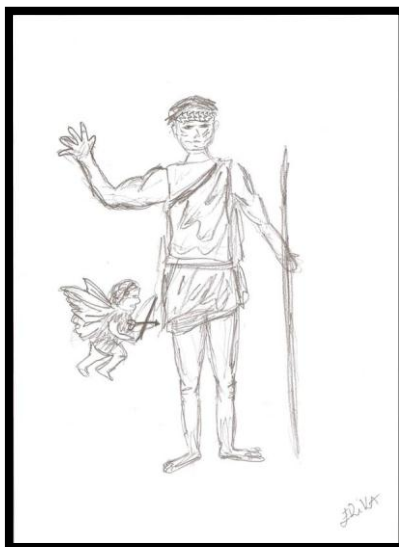
»Eden najzanimivejših in hkrati najlepših ohranjenih spomenikov rimske likovne umetnosti je kip imperatorja Avgusta, ki se po najdišču imenuje »Avgust iz Primaporte«.

Kip predstavlja približno štiridesetletnega cesarja v bogati upravi vojskovodje. Škrlatni plašč mu je zdrsnil z ramen in odkriva pogled na oklep, okrašen s podobami, ki povečujejo moč rimske države. V levici drži dolgo palico, ki je prisposoba njegove imperatorske oblasti. Desnico dviga kvišku – očitno namerava govoriti množici. Resni mož stoji pred nami bos. Njegovo imenitnost je umetnik izrazil v dostojanstveni drži. Rimljani so upodabljali bogove bose in ker so Avgusta že za življenja po božje častili, ni obut v sandale. Mala krilata otroška postavica ob njegovi desni nogi je Amor, sin boginje Venere. Amor opominja na cesarjev božanski izvor, saj je Avgust Venerin potomec. Soha Avgusta spominja po svojem umirjenem izrazu in po drži telesa na grške klasične kipe, vendar ga je umetnik zasnoval po svoje. Glava, ki izžareva trdno voljo in čvrsto odločnost, je nekoliko tršata, telo se nagiba k debelosti. Noge so kratke in močne. Takšen je bil Avgust v resnici in takega ga je upodobil umetnik, ne da bi s tem prizadel njegovo dostojanstvo.«

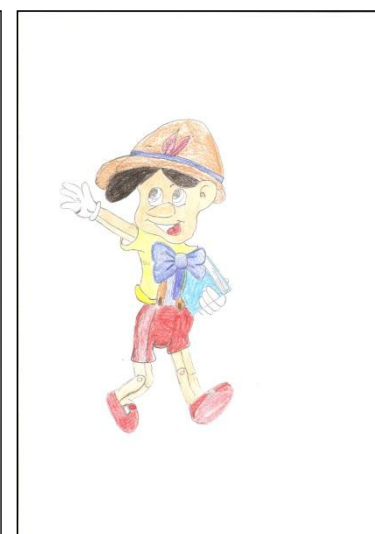
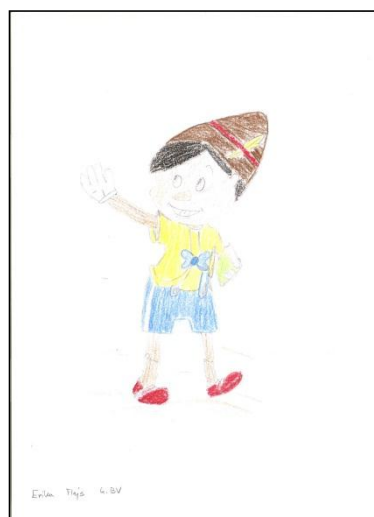
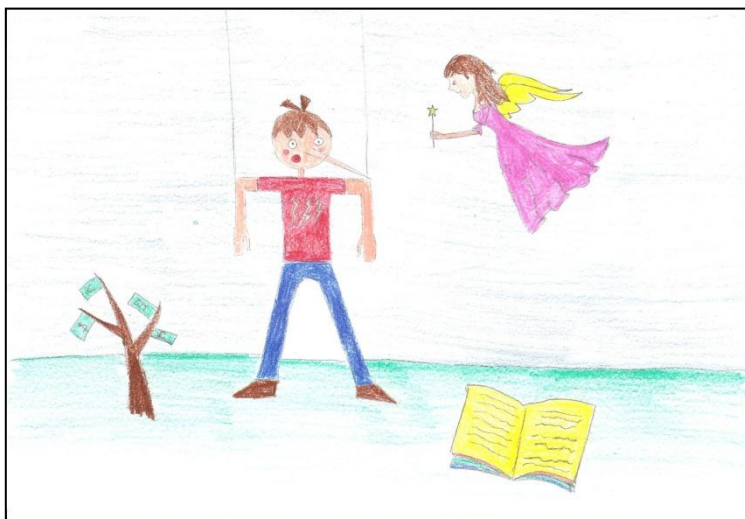
Dijaki so se bolj približali opisu kipu Avgusta, kot opisu Palade Atene. Še vedno kakšno podrobnost izpustijo, največkrat ga narišejo kot dečka ali pastirja.



Z možnostjo uporabe interneta, se dijaki in dijakinje približajo originalni podobi Avgusta.



Zadnji primer je risanje Ostržka po spominu (primeri na levi strani lista) in risanje ob uporabi računalnika (primeri na desni strani lista).



Ta slikarska dela dijakinj nam pokažejo, kako po spominu v izdelek vključijo domišljijo, spomin in svojo izraznost. Ob uporabi slikovnega gradiva, ki so ga poiskale na računalniku, nas podobe Ostržka spominjajo na Disneyjeve risanke. Podobe so bolj originalne, vendar tudi med seboj podobne. Dijakinje niso bile prepričane, kakšno barvo las ima Ostržek, zato so uporabile računalnik. Največ pa nam povejo slike same, le oglejte se jih!

Viri in literatura:

internet

šolsko računalniško gradivo

dijaki in dijakinje SSJ (programa strojni tehnik in vzgojitelj predšolskih otrok)

slikovno gradivo dijakinj in dijakov SSJ